

Javno posvetovanje

o osnutku smernice in osnutku priporočila o izvajanju opcij in diskrecijskih pravic iz prava Unije za manj pomembne institucije

Vprašanja in odgovori

1 **Zakaj širite obseg poenotenja opcij in diskrecijskih pravic tudi na manj pomembne institucije? Kaj želite s tem doseči?**

ECB je odgovorna za učinkovito in skladno delovanje enotnega mehanizma nadzora (EMN). V okviru pregleda nad sistemom mora zagotoviti, da se za vse nadzorovane kreditne institucije znotraj EMN uporabljajo enotni visoki nadzorni standardi.

Eden glavnih ciljev projekta na področju opcij in diskrecijskih pravic je pospešiti finančno integracijo s poenotenjem veljavnih nadzornih pravil in zagotoviti enako obravnavo bank v EMN. S tem bi se povečala tudi odpornost bank in izboljšala transparentnost na trgu v zvezi s finančno trdnostjo posameznih kreditnih institucij in bančnega sektorja kot celote.

2 **Kakšna je pravna podlaga za to?**

V skladu z uredbo o EMN lahko ECB za zagotavljanje učinkovitega in skladnega delovanja EMN izdaja uredbe, smernice, splošna navodila in priporočila pristojnim nacionalnim organom (PNO).

3 **Zakaj za poenotenje izvajanja opcij za potrebe nadzora nad pomembnimi in manj pomembnimi institucijami uporabljate različne pravne instrumente?**

Uporabo različnih pravnih instrumentov za poenotenje izvajanja opcij za potrebe nadzora nad pomembnimi in manj pomembnimi institucijami je mogoče pojasniti z dejstvom, da so pristojnosti porazdeljene med ECB in pristojne nacionalne organe. Medtem ko so pomembne institucije podvržene neposrednemu nadzoru ECB, manj pomembne institucije neposredno nadzirajo pristojni nacionalni organi.

Za pomembne institucije sta bila sprejeta dva instrumenta – uredba ECB in Vodnik ECB po opcijah in diskrecijskih pravicah iz prava Unije. ECB sprejema uredbe, kadar je to potrebno zaradi izvajanja posebnih nalog v zvezi s politiko bonitetnega nadzora kreditnih institucij. ECB je s tem pravnim instrumentom določila, kako naj se izvajajo

opcije in diskrecijske pravice iz prava Unije, ki na splošno veljajo za pomembne kreditne institucije.

Vodnik je nezavezujoč instrument, ki daje napotke skupnim nadzorniškim skupinam, kako naj od primera do primera ocenijo posamične zahteve oziroma sklepe, ki vključujejo izvedbo opcije ali diskrecijske pravice.

Kar zadeva nadzor nad manj pomembnimi institucijami, lahko ECB v okviru pregleda nad sistemom izdaja smernice pristojnim nacionalnim organom, v skladu s katerimi ti izvajajo nadzorniške naloge in sprejemajo nadzorniške odločitve. ECB namerava to svojo pristojnost izkoristiti, da za potrebe nadzora nad manj pomembnimi institucijami poenoti izvajanje opcij in diskrecijskih pravic, ki veljajo na splošno, v skladu s ciljem, navedenim pod 1. vprašanjem. Kar se tiče ocenjevanja, ki ga opravljajo pristojni nacionalni organi glede posameznih opcij in diskrecijskih pravic, za katere zaprosijo manj pomembne institucije, pa namerava ECB izdati (nezavezujoče) priporočilo pristojnim nacionalnim organom, katere specifikacije naj uporabijo pri svojem ocenjevanju.

4 Zakaj dajete v posvetovanje dva dokumenta? Kakšna je razlika med smernico in priporočilom?

Predmet tega posvetovanja sta dva ločena dokumenta. Prvi dokument – smernica – je zavezujoč pravni instrument, ki določa, kako naj vsak PNO izvaja določeno število opcij in diskrecijskih pravic, ki na splošno veljajo za manj pomembne institucije. Pri teh opcijah in diskrecijskih pravicah je zaradi specifičnih razlogov upravičeno sprejetje enotnega pristopa za vse kreditne institucije, s čimer bo mogoče zagotoviti skladen in učinkovit bonitetni nadzor nad kreditnimi institucijami. Z enotnim pristopom bo obenem zagotovljeno, da enotni pravilnik za finančne storitve v enaki meri velja za kreditne institucije v vseh državah članicah EMN in da so te kreditne institucije podvržene enakim nadzornim standardom.

Drugi dokument – priporočilo – je nezavezujoč pravni instrument, ki daje napotke pristojnim nacionalnim organom, kako v posamičnih primerih odločati o določenih drugih opcijah in diskrecijskih pravicah, ki ne veljajo na splošno. Vzpostavitev skupnega niza specifikacij je potrebna, da se v okviru EMN uveljavijo enotne nadzorniške prakse. S tem bo zagotovljena tudi enaka obravnava pomembnih in manj pomembnih institucij, kadar je ta potrebna, ter enaki konkurenčni pogoji za vse kreditne institucije v državah EMN. Poleg tega priporočilo daje napotke pristojnim nacionalnim organom, kako v posamičnih primerih odločati o izvajanju določenega števila opcij in diskrecijskih pravic, ki terjajo poseben skupen pristop pri manj pomembnih institucijah.

5 Ali to ni preveliko breme za manj pomembne institucije? V povprečju so veliko manjše.

Opcije in diskrecijske pravice v evropski bančni zakonodaji so ključni vir razhajanj pri uporabi nadzornih pravil. Če opcije in diskrecijske pravice, ki jih izvajajo nadzorniki, niso poenotene, je enoten in pravičen nadzor bank v okviru EMN bolj zapleten ter v nekaterih primerih sploh nemogoč.

V večini primerov je za pomembne in manj pomembne institucije primeren enak pristop k opcijam in diskrecijskim pravicam. V skladu z načelom sorazmernosti pa je bilo treba pri presoji zagotoviti, da izvajanje opcij in diskrecijskih pravic ne bo pretirano obremenilo manj pomembnih institucij. Zato je predlagano, naj ima vsak PNO še naprej možnost fleksibilnega pristopa k tistim opcijam in diskrecijskim pravicam, pri katerih poenotenje za zagotovitev zanesljivega nadzora ali enake obravnave ni nujno potrebno. Poleg tega je treba upoštevati, da mnoge opcije in diskrecijske pravice večine manj pomembnih institucij sploh ne zadevajo, ker npr. veljajo samo za konsolidirane bančne skupine ali institucije, ki za potrebe prvega stebra uporabljajo interne modele.

6 Ali obstajajo primeri opcij in diskrecijskih pravic, pri katerih bo za pomembne in manj pomembne institucije veljal različen pristop? Katere kriterije je ECB upoštevala pri odločitvi, ali naj se za manj pomembne institucije uporablja isti pristop kot za pomembne?

Analiza izvajanja opcij in diskrecijskih pravic pri manj pomembnih institucijah je v veliki meri upoštevala načelo sorazmernosti, torej v kakšni meri izvajanje določenih opcij terja specifična priporočila. V večini primerov je predlagani pristop za manj pomembne institucije enak tistemu, ki je bil sprejet za pomembne institucije. Za sorazmerno majhno število opcij in diskrecijskih pravic je predlagan poseben pristop pri nadzoru manj pomembnih institucij, ki se razlikuje od tistega pri pomembnih institucijah. Razlogi za to so različni.

V nekaterih primerih navezava na pristop, ki velja za pomembne institucije, ni mogoča, ker mora predlagani pristop vključevati tudi koordinacijo med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi (npr. pri opcijah v zvezi z določenim dogodkom, kot je splošni izpad poravnalnega sistema, ali v zvezi z določenimi instrumenti, kot so krite obveznice). V drugih primerih je razlika v predlaganem pristopu za manj pomembne institucije posledica upoštevanja načela sorazmernosti. Poleg tega se več opcij iz uredbe o kapitalskih zahtevah nanaša na prehodne ureditve. Za prehodne ureditve, ki prenehajo veljati konec leta 2017, je predlagano, naj se ne oblikuje nov pristop za nadzor manj pomembnih institucij, ker bodo razlike v teh zahtevah takrat samodejno prenehale obstajati.

Predlagano je tudi, naj ima vsak PNO še naprej možnost fleksibilnega pristopa k tistim opcijam in diskrecijskim pravicam, pri katerih poenotenje za zagotovitev zanesljivega nadzora ali enake obravnave ni nujno potrebno.

7

Ali nameravate v prihodnosti obravnavati še kakšne opcije in diskrecijske pravice, ki trenutno niso zajete?

Nekatere opcije in diskrecijske pravice bodo terjale dodatno delo v prihodnosti, kar pomeni, da bo za oblikovanje konkretnih usmeritev politike potrebno predvsem ukrepanje s strani Evropskega bančnega organa ali Evropske komisije. Poleg tega mora ECB pri nekaterih opcijah in diskrecijskih pravicah pridobiti izkušnje iz ocenjevanja specifičnih primerov, da bi lahko podrobneje določila politiko in kriterije, ki jih bo uporabljala.

Če bodo v prihodnosti za te opcije in diskrecijske pravice dorečeni podrobnejši pristopi in specifikacije za potrebe nadzora pomembnih institucij, bo ECB v tesnem sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi presodila, v kakšni meri naj se ti pristopi in specifikacije začnejo uporabljati tudi pri nadzoru manj pomembnih institucij.